

OBSAH

ÚVOD

Nová globální síla	13
Cíle projektu	14
Struktura respondentů	15
Metoda	15

TEORIE

I. VSTUPNÍ ÚVAHY NA TÉMA: NEZISKOVÉ ORGANIZACE A OVLIVŇOVÁNÍ VEŘEJNÉ POLITIKY 19

Identifikace předmětu zkoumání	19
Neziskový sektor	19
Veřejná politika	20
Ovlivňování veřejné politiky	21

Scénáře vztahů státu a neziskových organizací	22
Scénář průběžné spolupráce	22
Scénář odložené spolupráce	22
Obecná charakteristika situace v ČR	23
Konkurence ROPO	25
Scénář konfliktu	25

Politika vlády vůči neziskovému sektoru	25
Konzervace anomálií	25
Neziskový sektor na periferii zájmu	27

Partnerství	27
Asymetrické vztahy	27
Modely partnerství	27
Výhody a nevýhody modelů partnerství	28

Příležitosti ovlivňovat veřejnou politiku	29
Příležitosti mobilizovat svůj vliv – aktivizovat se	29
Příležitosti setkat se s aktéry rozhodovacích procesů	
– vyjadřovat se a vést dialog	29
Příležitosti zúčastnit se rozhodovací procedury	
– jednat a spolurozhodovat	30

ANALÝZA ROZHOVORŮ

II. KOOPERATIVNÍ MODEL OVLIVŇOVÁNÍ

Hodnocení vzájemných vztahů: spolupráce – konflikt

Pohled představitelů neziskových organizací

Konflikt jako výjimka

Pohled politiků a úředníků

Periferní role konfliktu

Jaká spolupráce: dobrá – špatná?

Pohled představitelů neziskových organizací

Pozitivní zkušenosti převažují

Personální prorůstání

Závislost na osobnosti

Pohled politiků a úředníků

Diferencované zkušenosti

Diferencovaný přístup

Pozice neziskových organizací: prosebníci – partneři?

Pohled představitelů neziskových organizací

Asymetrický vztah

Prosebníci

Shoda cílů podmínkou

Ministerstvo životního prostředí ČR

Pohled politiků a úředníků

Aktivní partnerství

Symbióza

Pohled představitelů neziskových organizací

Kolonizace neziskového sektoru

Pohled politiků

Spojenci v senátu

Pravidla spolupráce: formální – neformální?

Pohled představitelů neziskových organizací

Programy spolupráce

Oblast financování

Pohled politiků a úředníků

Systém veřejného financování neziskových organizací

Dilema státní podpory

Parametry spolupráce: efektivnost – známosti?

Pohled představitelů neziskových organizací

Intenzita spolupráce

Iniciativa

Závislost na známostech	46
Typ spolupráce	47
<i>Pohled politiků a úředníků</i>	47
Iniciativa	47
Přerod úředníků v aktivisty	48
Intenzita spolupráce	48
Forma spolupráce	49
Komunikace: vstřícnost – odmítání?	50
<i>Pohled představitelů neziskových organizací</i>	50
Frekvence kontaktů	50
Připravenost komunikovat	50
Informovanost	51
Způsob informování neziskových organizací	51
<i>Pohled politiků a úředníků</i>	52
Frekvence kontaktů	52
Připravenost komunikovat	52
Informovanost	52
Způsob informování neziskových organizací	53
Stereotypy	54
<i>Stereotyp českého úředníka: pozitivní – negativní?</i>	54
Technokrat	54
Stará garda	54
Pantofle a teplá strava	55
Osvícené výjimky	55
Zaslouží si úctu	55
<i>Stereotyp neziskových organizací: odborníci – extrémisté?</i>	56
Uznání kvalifikace	56
Negativní image	56
III. STRUKTURA OVLIVŇOVÁNÍ	58
Příležitosti ovlivňovat: otevřené – uzavřené?	58
a) Příležitosti mobilizovat svůj vliv	58
<i>Pohled představitelů neziskových organizací</i>	58
Manipulace úředníků s příležitostmi	58
<i>Pohled politiků a úředníků</i>	59
Příležitosti jsou otevřené	59
b) Příležitosti setkat se s aktéry rozhodovacích procesů	59
<i>Pohled představitelů neziskových organizací</i>	59
<i>Pohled politiků a úředníků</i>	60

c) Příležitosti zúčastnit se rozhodovací procedury	60
<i>Pohled představitelů neziskových organizací</i>	60
Komise	60
Připomínkový proces	60
Správní řízení	61
Řídící a monitorovací výbory	62
<i>Pohled politiků a úředníků</i>	62
Poradní orgány vlády	62
Správní řízení	63
Pracovní skupiny	64
Tripartita	64
Využívání příležitostí	65
<i>Pohled představitelů neziskových organizací</i>	65
Profesionalita	65
Bariéry	65
<i>Pohled politiků a úředníků</i>	66
Charakter ovlivňování: tlak – nátlak?	68
<i>Pohled představitelů neziskových organizací</i>	68
Síla slova	68
Volba formy ovlivňování	68
<i>Pohled politiků a úředníků</i>	69
Tlak ke sdružování patří	69
Politika ne	69
Formy ovlivňování: umírněné – radikální?	71
<i>Pohled představitelů neziskových organizací</i>	71
Síla příkladu – tlak modernizace	71
Lobbování – tlak argumentů	71
<i>Případ Nadačního investičního fondu</i>	72
Mobilizace – tlak veřejnosti	74
Veřejnost	74
Soudní cesta – tlak právní normy	75
<i>Pohled politiků a úředníků</i>	75
Hodnocení úspěšnosti: velká – malá?	77
<i>Pohled představitelů neziskových organizací</i>	77
Úspěšnost forem ovlivňování	77
Oblast úspěchů	77
<i>Úspěch v oblasti vztahů s institucemi veřejné správy</i>	
– zlepšení vlastní pozice	77
<i>Úspěch v oblasti předmětné činnosti NNO</i>	78
<i>Pohled politiků a úředníků</i>	78

IV. SDRUŽOVÁNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ JAKO FORMA UPLATŇOVÁNÍ VLIVU

Sdružování neziskových organizací: příležitost – hrozba?	79
<i>Pohled představitelů neziskových organizací</i>	79
Potřeba sdružování	79
Výhody sdružování	80
Cesty sdružování NNO a uplatňování jejich vlivu	80
Kritika základních cest sdružování neziskových organizací	81
Dva extrémy sdružování neziskových organizací	82
Řešení	82
Problémy sdružování neziskových organizací	84
<i>Pohled představitelů neziskových organizací</i>	84
Pragocentrismus	84
Škodlivá rivalita neziskových organizací	85
Rozdělení sektoru na staré a nové neziskové organizace	86
<i>Pohled politiků a úředníků</i>	86
Občanský charakter starých neziskových organizací	86
Sdružovací trendy: lokální – regionální – centrální	88
<i>Pohled představitelů neziskových organizací</i>	88
Komunitní koalice	88
Vznik komunitních koalic	88
Pravidla fungování komunitních koalic	88
Složení komunitních koalic	89
Chvála a kritika komunitních koalic	89
OKAMRK	90
Vznik regionální struktury neziskových organizací	90
Očekávání a kritika	91
RANO	92
Nefungující struktura	92
<i>Pohled politiků a úředníků</i>	92
Stačí nám odborníci	92
PŘÍLOHY: Příloha č. 1: Seznam respondentů	94
Příloha č. 2: Průvodce rozhovorem	96
ZÁVĚR	103
Shrnutí	103
Model ovlivňování	103
Struktura ovlivňování	104
Sdružování a ovlivňování	104
Vývoj vzájemných vztahů	105
Perspektivy	106
ENGLISH SUMMARY	109